

UCHWAŁA NR/.....**RADY MIASTA POZNANIA****z dniar.**

w sprawie **ustanowienia użytku ekologicznego "Kobylepole".**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994), art. 44 ust. 1 i 2 oraz art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614) uchwala się, co następuje:

§ 1

1. Ustanawia się użytek ekologiczny o nazwie "Kobylepole", położony we wschodnim klinie zieleni Poznania. Obiekt graniczy od północy z ul. abpa Walentego Dymka, od wschodu – z ul. Piwną, od południa – z ul. Stalową i od zachodu z ul. Folwarczną.
2. Powierzchnia użytku ekologicznego, o którym mowa w ust. 1, wynosi 8,66 ha i obejmuje część działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (obręb/arkusz/działka): 08/09/17/8, 08/11/1/3.
3. Położenie użytku ekologicznego, o którym mowa w ust. 1, określone zostało na mapie stanowiącej załącznik nr 1 do uchwały.
4. Przebieg granic użytku ekologicznego, o którym mowa w ust. 1, określony został w wykazie współrzędnych geodezyjnych stanowiącym załącznik nr 2 do uchwały.

§ 2

1. Celem ustanowienia użytku ekologicznego jest ochrona najcenniejszych, okazałych drzew, o obwodach pomnikowych oraz ochrona cennych, zbliżonych do naturalnych i półnaturalnych, lasów liściastych i fragmentów nieleśnych zbiorowisk roślinnych,

związanych z siedliskami wilgotnymi, w tym zespołów lasów liściastych – łągu wiązowo-jesionowego (*Quercus-Ulmetum minoris*) i grądu środkowoeuropejskiego (*Galio sylvatici-Carpinetum*), ochrona bogactwa i różnorodności biologicznej krajobrazu naturalnego, jak również ochrona krajobrazu kulturowego (dawnego parku należącego do rodziny Mycielskich).

2. Działania z zakresu ochrony czynnej obejmują:

- 1) zachowanie naturalnych i zbliżonych do naturalnych zbiorowisk leśnych należących do kategorii siedlisk przyrodniczych Natura 2000; w tym o najwyższej wartości przyrodniczej zespołów lasów liściastych: łągu wiązowo-jesionowego *Quercus-Ulmetum minoris* - 91F0) i grądu środkowoeuropejskiego (*Galio sylvatici-Carpinetum* - 9170);
- 2) czynną ochronę zbiorowisk roślinnych, w tym zachowanie drobnych roślin nawodnych z klasy *Lemnetea*, należących do elementów i wyróżników fitosocjologicznych siedliska przyrodniczego 3150, obejmującego starorzecza i naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami ze związków *Nymphaeion* i *Potamion*, stanowiących siedliska płazów objętych ochroną prawną (żaby trawnej *Rana temporaria*, żab zielonych *Rana esculenta complex* i ropuchy szarej *Bufo bufo*);
- 3) ochronę stwierdzonych stanowisk rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt objętych ochroną prawną, w tym prawnie chronionych 34 gatunków ptaków z dyrektywy ptasiej Natura 2000: dzięcioła czarnego (*Dryocopus martius*) i pleszki (*Phoenicurus phoenicurus*) oraz rzadkiego na terenie miasta krogulca (*Accipiter nisus*); wskazane wywieszenie schronów dla nietoperzy sprzyjających bytowaniu ssaków w głębi drzewostanu (także w sąsiedztwie ścieżek), a na jego skraju skrzynek gniazdowych dla ptaków wróblowych;
- 4) ochronę populacji z czerwonej listy gatunków rzadkich i zagrożonych: bukwica zwyczajna (*Betonica officinalis*), szczyr trwały (*Mercurialis perennis*), miodunka ćma (*Pulmonaria obscura*), jaskier kosmaty (*Ranunculus lanuginosus*), fiołek Rivina (*Viola riviniana*), czworolist pospolity (*Paris quadrifolia*), szczawik zajęczy (*Oxalis acetosella*), gajowiec żółty (*Galeobdolon luteum*), głóg odgiętoszyjkowy (*Crataegus rhipidophylla*);
- 5) prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej, dostosowanej do wymogów lasów rosnących na terenach chronionych poprzez kształtowanie zgodnie z warunkami siedliskowymi docelowych składów gatunkowych drzewostanów, związanych z żyznymi lasami liściastymi, głównie grądami i łągami (dąb, klon, wiąz, jesion

- wyniosły, lipa, grab pospolity, buk pospolity, głóg), w tym ochronę starych, okazałych drzew o obwodach pomnikowych i utrzymanie stosunków wodnych zapewniających zachowanie istniejących siedlisk;
- 6) zakaz wprowadzania gatunków obcego pochodzenia (czeremcha amerykańska *Prunus serotina*, robinia akacjowa *Robinia pseudoacacia*, dąb czerwony *Quercus rubra*) i sukcesywne usuwanie gatunków ekspansywnych, obcych geograficznie (zwłaszcza niecierpka gruczołowatego *Impatiens glandulifera*, słonecznika bulwiastego *Helianthus tuberosus*);
 - 7) zapobieganie procesowi degradacji gleb;
 - 8) prowadzenie edukacji ekologicznej, w tym m.in. ustawienie tablic informacyjnych o istniejącej ochronie prawnej obiektu;
 - 9) promowanie i prowadzenie poprawnej turystyki kwalifikowanej i rekreacyjnej (dydaktycznej), z możliwością realizacji wyznaczonych edukacyjnych ścieżek pieszych, turystycznych, tras rowerowych i konnych.
3. Wykaz gatunków rzadkich, zagrożonych, prawnie chronionych i wskaźnikowych, stwierdzonych na obszarze użytku ekologicznego, określony został w załączniku nr 3 do uchwały.
 4. Wykaz drzew o obwodach pomnikowych oraz sposoby zapobiegania ekspansji gatunków inwazyjnych na obszarze użytku określone zostały w załączniku nr 4 do uchwały.

§ 3

1. W stosunku do ustanowionego użytku ekologicznego zabrania się:
 - 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
 - 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
 - 3) uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
 - 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
 - 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
 - 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;

- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
 - 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
 - 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb, oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
 - 10) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
 - 11) umieszczania tablic reklamowych.
2. Zakazy, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą:
- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
 - 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
 - 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
 - 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

§ 4

Nadzór nad użytkowaniem ekologicznym i wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Poznania.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

UZASADNIENIE DO PROJEKTU UCHWAŁY RADY MIASTA POZNANIA

w sprawie **ustanowienia użytku ekologicznego "Kobylepole".**

Uzasadnienie prawne

Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1614) *ustanowienie (...) użytku ekologicznego (...) następuje w drodze uchwały rady gminy.*

Stosownie do przepisu zawartego w art. 44 ust. 2 *uchwała rady gminy (...) określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 ww. ustawy.*

Zgodnie z art. 44 ust. 3a ustawy o ochronie przyrody *projekty uchwał (...) wymagają uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.*

Uzasadnienie merytoryczne

Obszar proponowany do objęcia ochroną prawną w formie użytku ekologicznego pod nazwą „Kobylepole” wchodzi w skład wschodniego klina zieleni – podstawowego elementu historycznie ukształtowanego klinowo-piścieniowego systemu zieleni w Poznaniu. Obszar wyróżnia się dużą różnorodnością biologiczną i wysokimi walorami przyrodniczymi. Obejmuje tereny leśne, które w strukturze przestrzennej miasta pełnią ważne funkcje przyrodnicze i rekreacyjne, zapewniając prawidłowe funkcjonowanie miasta, jako środowiska życia człowieka, a także umożliwiają powiązanie systemu zieleni miejskiej Poznania z terenami zieleni gmin sąsiednich, zapewniając ciągłość systemu korytarzy ekologicznych, migrację grzybów, roślin i zwierząt oraz wymianę gatunkową, w skali regionalnej i krajowej.

Na terenie użytku stwierdzono występowanie bardzo cennych siedlisk przyrodniczych leśnych ekosystemów naturalnych i półnaturalnych, związanych z terenami podmokłymi o znaczeniu krajowym i regionalnym.

Przedmiotem ochrony są dobrze zachowane siedliska przyrodnicze Natura 2000 oraz zbiorowiska rzadkich i ginących roślin w Wielkopolsce. Najwyższą wartość przyrodniczą mają dwa zespoły lasów liściastych – łąg wiązowo-jesionowy (*Quercus-Ulmetum minoris*) i grąd środkowoeuropejski (*Galio sylvatici-Carpinetum*) oraz zbiorowiska drobnych roślin nawodnych z klasy *Lemnetea*.

Użytek wyznaczono w celu ochrony i zachowania następujących siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków zwierząt wymienionych w załącznikach I i II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE L.1992.206.7, Dz. U. UE - sp.15 – 2 - 102 ze zm.):

(w nawiasach podano kody siedlisk przyrodniczych i gatunków)

1. łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum* 91F0),
2. grąd środkowoeuropejski (*Galio-Carpinetum* 9170),
3. starorzecza i naturalne zbiorniki wodne z roślinnością ze związku *Potamion i Nymphaeion* (3150),
4. dzięcioł czarny *Dryocopus martius* (A236),
5. pleszka (*Phoenicurus phoenicurus*) (A274),
6. krogulec (*Accipiter nisus*) (A086).

Obszar ma wysoką wartość florystyczną, jak na teren położony w aglomeracji miejskiej i podlegający silnej antropopresji. Na powierzchni około 10 ha rośnie 270 taksonów roślin naczyniowych. Na liście florystycznej badanego terenu najliczniejsze są gatunki żywnych lasów liściastych i zbiorowisk krzewiastych. Stwierdzono trzy gatunki z czerwonej listy gatunków rzadkich i zagrożonych dla Wielkopolski (Jackowiak i inni 2007), w tym dwa gatunki „najmniejszej troski – rzadkie” (kategoria LC), tj. głóg odgiętodziałkowy *Crataegus rhipidophylla* i topola czarna *Populus nigra* oraz gatunek „wrażliwy” (kategoria VU) – bukwica zwyczajna *Betonica officinalis*.

Na obszarze użytku występuje 57 gatunków roślin rzadkich i zagrożonych (Jackowiak, 1993) na terenie miasta Poznania. Na szczególną uwagę zasługują uważane za bezpośrednio zagrożone wymarciem (E) – szczyr trwały *Mercurialis perennis*, miodunka ćma *Pulmonaria obscura* oraz jaskier kosmaty *Ranunculus lanuginosus*, 19 gatunków silnie zagrożonych

(kategoria V) oraz jeden gatunek zagrożony (kategoria I) – głóg odgiętodziałkowy *Crataegus rhipidophylla*.

Na terenie użytku ekologicznego stwierdzono występowanie 15 zespołów roślinnych i fitocenonów w randze zbiorowiska, w tym: dwa zespoły leśne, trzy leśne zbiorowiska zastępcze, po trzy zespoły zaroślowe oraz wodne i bagienne, a także po dwa zespoły użytków zielonych i nitrofilnych ziołorośli.

Wschodnia część terenu, pomiędzy ulicami Szpaków a Piwną, charakteryzuje się dobrze zachowanymi płatami grądu środkowoeuropejskiego i łągu wiązowo-jesionowego, a także najcenniejszymi, okazałymi drzewami o obwodach pomnikowych. Niewielki staw tuż przy ulicy Dymka stanowi ostoję flory i fauny terenów podmokłych, jak również siedlisko płazów (żaby trawnej *Rana temporaria*, żab zielonych *Rana esculenta complex* i ropuchy szarej *Bufo bufo*).

Zachodnią część proponowanego użytku, pomiędzy ulicami Szpaków i Folwarczną stanowią zbiorowiska leśne z gatunkami obcego pochodzenia, zajmującymi głównie siedliska zdegenerowanych grądów – zespół *Chelidonio-Robinetum* z inwazyjną robinia akacjową *Robinia pseudoacacia*, zbiorowisko z ekspansywnym dębem czerwonym *Quercus rubra*, czy zbiorowisko z modrzewiem europejskim *Larix decidua*.

Teren proponowanego użytku ekologicznego „Kobylepole” współtworzą lasy ochronne, administrowane przez Zakład Lasów Poznańskich (oddział 41, dawniej 44). Na terenach leśnych należy prowadzić gospodarkę leśną, dostosowaną do wymogów lasów rosnących na terenach chronionych, poprzez właściwe kształtowanie składów gatunkowych drzewostanów z zakazem wprowadzania gatunków obcego pochodzenia i sukcesywnym usuwaniem gatunków ekspansywnych np. czeremchy późnej, robinii akacjowej czy dębu czerwonego.

Najważniejszym walorem proponowanego użytku ekologicznego są drzewostany o składzie gatunkowym najbardziej zbliżonym do naturalnego, jak również drzewa o wymiarach pomnikowych. Siedliska łągu wiązowo-jesionowego tworzą mozaikę z dominującymi na tym terenie zbiorowiskami grądowymi. Drzewostan i warstwę krzewów budują wiązy, głównie szypułkowy, dąb szypułkowy, jesion wyniosły czy czeremcha pospolita. W podszycie, oprócz odnowienia naturalnego wymienionych gatunków wiązów, największy udział mają dereń świda i głóg jednoszyjkowy. W runie występują rośliny diagnostyczne dla łągu jesionowo-wiązowego, np. gatunek charakterystyczny – ziarnopłon wiosenny *Ficaria verna*. Poza czeremchą zwyczajną występuje też kostrzewa olbrzymia *Festuca gigantea*. Z klasy *Querco-Fagetea* i rzędu *Fagetalia sylvaticae* największą ilościowość osiągają: podagrycznik pospolity

Aegopodium podagraria, rzadko pojawia się też czyściec leśny *Stachys sylvatica*. Ponadto stałymi składnikami runa są gatunki z klasy *Artemisietea* i rzędu *Glechometalia hederaceae*, takie jak: bluszcz kurdybanek *Glechoma hederacea*, czosnacek pospolity *Alliaria petiolata*, trybula leśna *Anthriscus sylvestris*, kuklik pospolity *Geum urbanum* i pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*.

Na opisywanym terenie występują zdegenerowane fitocenozy grądu środkowoeuropejskiego zwykle w postaci typowej, rzadko w najżyźniejszej postaci – w obniżeniach terenu, zwykle w sąsiedztwie łągów. Dobrze wykształconych płatów *Galio sylvatici-Carpinetum* jest niewiele i zajmują one małe powierzchnie. W drzewostanach grądowych gatunkiem panującym jest dąb szypułkowy. W formie domieszki występują: brzoza brodawkowata, wiąz szypułkowy, jesion wyniosły oraz obce geograficznie - robinia akacjowa, czerwona róża i jesion pensylwański, czy obce ekologicznie – buk pospolity, modrzew europejski i świerk pospolity. W bujnej warstwie krzewów najczęściej pojawiają się leszczyna pospolita i trzmielina pospolita, rzadziej suchodrzew pospolity, głogi: jednoszyjkowy, dwuszyjkowy i odgiętodziałkowy, a miejscami kruszyna pospolita. Do gatunków wyróżniających zespół *Galio sylvatici-Carpinetum* należą świerżbek gajowy *Chaerophyllum temulum* oraz często spotykany jaskier różnolistny *Ranunculus auricomus*. Związek *Carpinion betuli* jest reprezentowany przez takie rośliny, jak: grab pospolity *Carpinus betulus*, kupkówka *Aschersona* *Dactylis polygama* oraz gwiazdnica wielkokwiatowa *Stellaria holostea*. Natomiast z rzędu *Fagetalia sylvaticae* i klasy *Querco-Fagetea* występują: czyściec leśny *Stachys sylvatica*, fiołek leśny *Viola reichenbachiana*, gajowiec żółty, *Galeobdolon luteum*, kokoryczka wielokwiatowa *Polygonatum multiflorum*, nercznica samcza *Dryopteris filix-mas*, podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria*, prosownica rozpierzchła *Milium effusum*, wiechlina gajowa *Poa nemoralis* czy zawilec gajowy i żółty *Anemone nemorosa* i *A. ranunculoides*. W runie pojawia się, miejscami ze znaczną częstością, ekspansywny neofit – niecierpek drobnokwiatowy *Impatiens parviflora*.

W najbogatszych florystycznie fitocenozach grądowych, nawiązujących do grądu niskiego bujnie rozwinięty podszyt i podrost tworzą: suchodrzew pospolity *Lonicera xylosteum*, leszczyna pospolita *Corylus avellana* trzmielina pospolita *Euonymus europaeus*. W runie pojawiają się jaskier kosmaty *Ranunculus lanuginosus*, czworolist pospolity *Paris quadrifolia*, miodunka śmażna *Pulmonaria obscura* czy szczyr trwały *Mercurialis perennis*.

Teren proponowanego użytku ekologicznego "Kobylepole" stanowi ostoję dla rzadkich gatunków zwierząt. Najliczniejszą grupę zwierząt kręgowych stanowią ptaki (34 gatunki).

Siedliska płazów znajdują się wokół zbiornika wodnego, w północno-wschodniej części użytku.

Użytek ekologiczny „Kobylepole” nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obszaru.

Obszar charakteryzuje się wysokim poziomem naturalności ekosystemów, wysoką unikatowością i różnorodnością biologiczną oraz dużymi walorami krajobrazowymi. Z przyrodniczego punktu widzenia na omawianym obszarze występuje wiele ekosystemów i związane z nimi bogactwo gatunkowe flory i fauny. Na terenie użytku występują lasy, zadrzewienia i zakrzewienia, wody stojące. W otoczeniu proponowanego użytku występują tereny leśne oraz niska zabudowa mieszkaniowa.

Wśród gatunków roślin i zwierząt występujących na przedmiotowym terenie, wymienionych w treści załącznika nr 3 do uchwały, znajdują się gatunki objęte ochroną gatunkową ścisłą, zgodnie z rozporządzeniami Ministra Środowiska: z dnia 6 października 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183) oraz z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409).

Projektowany użytek ekologiczny "Kobylepole" utrzymuje wysokie walory przyrodnicze, które stanowią o atrakcyjności i wyjątkowości tego obszaru. Znajdujące się na nim siedliska, a także bogata i urozmaicona flora kwalifikują obszar do nadania mu statusu użytku ekologicznego.

W pracach przy projektowaniu użytku ekologicznego "Kobylepole" wykorzystano opracowanie pn. „Waloryzacja przyrodnicza terenów korytarza ekologicznego we wschodnim klinie zieleni wzdłuż rzeki Cybiny ze wskazaniem działań ochronnych i analizą terenowo-finansową”, wykonane na zlecenie Wydziału Ochrony Środowiska UMP przez dr hab. Dorotę Wrońską-Pilarek i in. (praca zbiorowa, Poznań 2017 r.), będące analizą obszarów szczególnie cennych przyrodniczo, zlokalizowanych na terenie Poznania oraz „Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania - narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej - etap I i II”, wykonany przez Klub Przyrodników Koło Poznańskie (praca zbiorowa, Poznań 2013 r. i 2014 r.), a także informacje zebrane podczas wizji w terenie, wykonywanych przez pracowników Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Poznania.

Przy wytyczaniu granic użytku ekologicznego w proponowanym kształcie kierowano się zasadą niewykraczania poza grunty pozostające we władaniu Miasta Poznania i Skarbu

Państwa, przy jednoczesnym objęciu ochroną możliwie jak największego obszaru przyrodniczo cennego.

na sesji RMP referuje:

Wykonano na podstawie zdjęć lotniczych z 2016 r. i ZGKM GEOPOZ październik 2018 r.

**Wykaz współrzędnych geodezyjnych w układzie 2000 strefa 6
użytku ekologicznego "Kobylepole"**

X	Y	X	Y	X	Y
część zachodnia		część wschodnia			
5806934,82	6432380,79	5806953,21	6432779,35	5806731,30	6432698,19
5806932,87	6432414,47	5806962,98	6432800,65	5806748,02	6432695,39
5806926,46	6432463,59	5806965,94	6432801,18	5806761,33	6432792,86
5806923,58	6432520,41	5806969,05	6432777,93	5806862,32	6432774,89
5806924,90	6432532,33	5806971,52	6432771,77	5806849,18	6432705,43
5806929,38	6432572,96	5806974,05	6432770,30	5806844,24	6432679,31
5806932,26	6432581,45	5806976,59	6432769,46	5806849,26	6432678,77
5806939,86	6432603,88	5806991,01	6432765,34	5806961,66	6432662,25
5806948,21	6432626,03	5806993,20	6432764,36	5806961,66	6432662,25
5806937,46	6432651,34	5807034,18	6432913,77	5806965,38	6432675,38
5806846,71	6432664,75	5806919,02	6432929,30	5806992,19	6432761,07
5806827,29	6432667,52	5806878,14	6432934,89	5806988,77	6432762,80
5806788,83	6432666,43	5806877,64	6432933,37	5806975,77	6432766,61
5806785,92	6432648,44	5806854,02	6432936,66	5806967,03	6432729,03
5806831,66	6432638,26	5806852,01	6432932,80	5806951,51	6432730,45
5806812,78	6432561,73	5806845,31	6432928,84	5806943,59	6432731,44
5806808,13	6432487,87	5806829,68	6432928,29	5806944,78	6432739,68
5806765,41	6432486,84	5806819,12	6432930,18	5806915,87	6432741,65
5806760,95	6432481,20	5806820,65	6432941,23	5806914,18	6432744,03
5806780,79	6432429,16	5806797,87	6432944,19	5806918,43	6432783,49
5806783,39	6432421,94	5806784,85	6432926,98	5806950,55	6432779,64
5806798,33	6432380,69	5806773,99	6432906,80		
5806805,12	6432377,08	5806766,32	6432888,50		
5806869,03	6432393,74	5806760,02	6432865,96		
5806930,36	6432376,18	5806753,37	6432830,43		

**Wykaz gatunków rzadkich, zagrożonych, prawnie chronionych
i wskaźnikowych, stwierdzonych na obszarze użytku ekologicznego
„Kobylepole”**

FLORA

Gatunki z czerwonej listy gatunków rzadkich i zagrożonych dla Wielkopolski:

- [1] głóg odgiętoździałkowy (*Crataegus rhipidophylla*)
- [2] topola czarna (*Populus nigra*)
- [3] bukwica zwyczajna (*Betonica officinalis*)

**Gatunki rzadkie, zagrożone na terenie miasta Poznania, bezpośrednio zagrożone
wymarciem:**

- [1] szczyr trwały (*Mercurialis perennis*)
- [2] miodunka ćma (*Pulmonaria obscura*)
- [3] jaskier kosmaty (*Ranunculus lanuginosus*)

PTAKI

Gatunki prawnie chronione (Czerwona Księga Zwierząt):

krogulec (*Accipiter nisus*), raniuszek (*Aegithalos caudatus*), jerzyk (*Apus apus*), czyż (*Carduelis spinus*), pętlacz ogrodowy (*Certhia brachydactyla*), grubodziób (*Coccothraustes coccothraustes*), grzywacz (*Columba palumbus*), kruk (*Corvus corax*), wrona (*Corvus corone*), gawron (*Corvus frugilegus*), kawka (*Corvus monedula*), modraszka (*Cyanistes caeruleus*), dzięcioł duży (*Dendrocopos major*), dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*), rudzik (*Erithacus rubecula*), zięba (*Fringilla coelebs*), jer (*Fringilla montifringilla*), sójka (*Garrulus glandarius*), krzyżodziób świerkowy (*Loxia curvirostra*), słowik rdzawy (*Luscinia megarhynchos*), muchołówka szara (*Muscicapa striata*), bogatka (*Parus major*), sosnówka (*Periparus ater*), pleszka (*Phoenicurus phoenicurus*), pierwiosnek (*Phylloscopus collybita*), gil (*Pyrrhula pyrrhula*), kowalik (*Sitta europaea*), szpak (*Sturnus vulgaris*), kapturka (*Sylvia atricapilla*), piegża (*Sylvia curruca*), strzyżyk (*Troglodytes troglodytes*), kos (*Turdus merula*), śpiewak (*Turdus philomelos*), kwiczoł (*Turdus pilaris*).

Ptaki objęte programem Natura 2000 – wyszczególnione w dyrektywie ptasiej (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa):

[1] pleszka (*Phoenicurus phoenicurus*)

[2] dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*)

[3] krogulec (*Accipiter nisus*).

Gatunki wskaźnikowe dla ważniejszych siedlisk przyrodniczych:

[**ekotopy wodne i źródłiskowe**] rogatek sztywny (*Ceratophyllum demersum*), rzęsa drobna (*Lemna minor*), rzęsa trójrowkowa (*Lemna trisulca*);

[**torfowiska mszysto-turzycowe i mszary**] turzycza pospolita (*Carex nigra*);

[**ekotopy łąkowe**] dzięgiel leśny (*Angelica sylvestris*), niezapominajka błotna (*Myosotis palustris*), kłosówka wełnista (*Holcus lanatus*),

[**murawy napiaskowe i kserotermiczne**] czerwiec trwały (*Scleranthus perennis*),

[**okrajki i ciepłolubne zarośla**] trzmielina pospolita (*Euonymus europaeus*);

[**bory i acydofilne lasy liściaste**] brzoza brodawkowata (*Betula pendula*);

[**łągi i zarośla wierzbowe**] zawilec żółty (*Anemone ranunculoides*), rdestówka zaroślowa (*Fallopia dumetorum*), topola biała (*Populus alba*), topola czarna (*Populus nigra*);

[**bagienne lasy olchowe i zarośla**] chmiel zwyczajny (*Humulus lupulus*), olsza czarna (*Alnus glutinosa*);

[**łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe**] kuklik pospolity (*Geum urbanum*), piżmaczek wiosenny (*Adoxa moschatellina*), podagrycznik pospolity (*Aegopodium podagraria*), wiąz szypułkowy (*Ulmus laevis*), ziarnopłon wiosenny (*Ficaria verna*), bluszcz kurdybanek (*Glechoma hederacea*), trybula leśna (*Anthriscus sylvestris*), jeżyna popielica (*Rubus caesius*), kostrzewa olbrzymia (*Festuca gigantea*);

[**dąbrowy i mezofilne lasy liściaste**] czyściec leśny (*Stachys sylvatica*), kokoryczka wielokwiatowa (*Polygonatum multiflorum*), miodunka ćma (*Pulmonaria obscura*), szczawik zajęczy (*Oxalis acetosella*), konwalijka dwulistna (*Maianthemum bifolium*), świerżbek gajowy (*Chaerophyllum temulum*), czworolist pospolity (*Paris quadrifolia*), szczyr trwały (*Mercurialis perennis*), jaskier kosmaty (*Ranunculus lanuginosus*), jaskier różnolistny (*Ranunculus auricomus*), sałatnik leśny (*Mycelis muralis*), zawilec żółty (*Anemone ranunculoides*), zawilec gajowy (*Anemone nemorosa*).

**Wykaz drzew o obwodach pomnikowych.
Sposoby zapobiegania ekspansji gatunków inwazyjnych na obszarze użytku
ekologicznego „Kobylepole”**

**Zestawienie drzew o obwodach pomnikowych, rosnących na działce 1/3, ark.
11, obr. Kobylepole, z uwzględnieniem ich stanu zdrowotnego (05.2018 r.)**

Lp.	gatunek	nazwa łacińska	obwód wys. 130m	wysokość (m)	stan zdrowotny	uwagi
1	dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	531	32	dobry	okazałe drzewo
2	jesion wyniosły	<i>Fraxinus excelsior</i>	410	25	dobry	na rozwidlonym pniu zabliźniona cienka listwa o dł. ok. 6m
3	dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	438	25	dobry	zabliźnione rany po ułamanych konarach
4	wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	462	24	dobry	rośnie przy torach zrosnięte drzewa
5	wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	385	23	średni	rozwidłone na wys. 130cm
6	dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	346	25	dobry	pień bez uszkodzeń
7	dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	381	26	dobry	zabliźnione rany po ułamanych konarach
8	wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	386	22	dobry	pień bez uszkodzeń
9	dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	342	25	dobry	pień bez uszkodzeń
10	dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	368	24	b. dobry	piękne, gonne drzewo, rany zabliźnione
11	dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	346	24	b. dobry	piękne, gonne drzewo, pień bez uszkodzeń
12	dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	349	22	dobry	przy posesji nr 300, pień bez uszkodzeń
13	wiąz szypułkowy	<i>Ulmus laevis</i>	406	22	dobry	rany zabliźnione
14	dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	708	23	dobry	najokazalsze drzewo

Sposoby zapobiegania ekspansji gatunków inwazyjnych na obszarze użytku ekologicznego „Kobylepole”

Najbardziej ekspansywnymi gatunkami na obszarze użytku ekologicznego są: niecierpek drobnokwiatowy *Impatiens parviflora* i czeremcha późna *Prunus serotina*, a także robinia akacjowa *Robinia pseudoacacia* i dąb czerwony *Quercus rubra* oraz niecierpek gruczołowaty *Impatiens glandulifera*.

Sposoby zapobiegania ich ekspansji:

- prowadzenie okresowego monitoringu stanu populacji gatunków inwazyjnych;
- usuwanie poprzez wycinanie materiału roślinnego; w przypadku roślin drzewiastych (np. czeremcha późna) usuwanie starszych podrostów, zanim rośliny zaczną owocować;
- utrzymywanie zwarcia w drzewostanach, poprzez osłabienie lub zaniechanie zabiegów pielęgnacyjnych – zmniejszenie dostępności światła spowoduje zmniejszenie przeżywalności nalotów neofitów;
- na ekspansję czeremchy późnej *Prunus serotina* nie ma skutecznego sposobu; zwykle prowadzi się sukcesywne usuwanie podrostów i dojrzałych osobników poprzez cięcia pielęgnacyjne w zakrzewieniach oraz w drzewostanach;
- na zwalczanie niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora* występującego łanowo, głównie w zbiorowiskach antropogenicznych, nie ma w pełni skutecznego sposobu; należałoby ograniczyć zaburzenia w płatach, w których gatunek ten nie występuje, np. ograniczając presję rekreacyjną poprzez dostosowane rozmieszczenie i zagęszczenie zagospodarowania turystycznego;
- obecnie na krańcach planowanego użytku „Kobylepole” pojawiły się dwa ekspansywne gatunki - uciekinierzy z pobliskich ogrodów – niecierpek gruczołowaty *Impatiens glandulifera* oraz słonecznik bulwiasty *Helianthus tuberosus*, „niebezpieczne” dla szaty roślinnej badanego obiektu; ich stanowiska należy usunąć;
- usuwanie stopniowe nalotów i podrostów robinii akacjowej *Robinia pseudoacacia* i dębu czerwonego *Quercus rubra*; drzewa tych gatunków są bardzo liczne na terenie użytku ekologicznego „Kobylepole”.